

FIȘA DISCIPLINEI
Introducere în istoria veche universală
Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie și Arheologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Istorie
1.7. Forma de învățământ	Învățământ la distanță

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Introducere în istoria veche universală				Codul disciplinei	HLR1101	
2.2. Titularul activităților de curs – Coordonatorul de disciplină				Conf. dr. Ligia Ruscu				
2.3. Titularul activităților de seminar / laborator / proiect – tutorele				Conf. dr. Ligia Ruscu				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	Felul disciplinei DF
							Obligativitate	Obligatorie / opțională DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână – forma cu frecvență	6	din care: 3.2. curs	3			3.3. seminar/ laborator/ proiect	3
3.4. Total ore pe semestru – forma Învățământ la distanță	175	din care: 3.5. SI	63	AI=Nr. ore curs IF x nr. săptămâni	70	3.6. AT + TC + AA	42
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)							ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)							70
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren							40
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri							10
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)							5
3.5.5. Examinări							3
3.5.6. Alte activități							5
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)	133						
3.8. Total ore pe	175						

semestru (număr ECTS x 25 de ore)	
3.9. Numărul de credite	7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Înscrierea disciplinei în contractul de studii
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Platforma Microsoft Teams a UBB
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	

6. Competențe

6.1 Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	• C1. Regăsirea informației despre trecutul istoric. Evaluarea fundamentală a valorii relative a diverselor lucrări de referință (bibliografii, enciclopedii, dicționare de specialitate etc.) și baze de date din domeniul studiilor istorice. -Identificarea lacunelor existente în cunoașterea istorică, verificarea stadiului cunoașterii folosind principalele lucrări de referințe existente. Propunerea, la un nivel general, a unor căi de îmbogățire a cunoașterii în legătură cu probleme istorice cu un grad redus sau mediu de complexitate. -Identificarea rapidă și utilizarea corectă a informațiilor din izvoarele istorice (accesibile în limba română sau într-o limbă de circulație internațională) și a informațiilor istorice cu un grad redus și mediu de detaliere. -Interpretarea la un nivel elementar a informațiilor regăsite în lucrările de referințe și în bazele de date pe teme istorice, explicitând principalele concepte, fenomene și procese istorice la care se referă acestea. -Utilizarea adecvată a cunoștințelor de bază privind evoluția generală a istoriografiei, periodizarea istoriei, principalele lucrări de referințe și baze de date referitoare la diferitele epoci, probleme, procese și fenomene istorice, precum și cu privire la organizarea și funcționarea principalelor instituții de informare și documentare publică. • C 2. Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor. - Analiza critică a izvoarelor istorice, coroborarea conștientă a cunoștințele provenite din afara izvoarelor cu cele provenite din izvoare pentru (re)stabilirea unor fapte și procese istorice, contextualizarea judecăților de valoare existente cu privire la aceste fapte și procese istorice și corelarea, la un nivel elementar, a informațiilor disponibile despre trecutul istoric cu problemele prezente în analizele istoriografice referitoare la epoca respectivă. -Aplicarea metodelor criticii interne și externe în studiul izvoarelor istorice editate (texte, mărturii orale, vestigii materiale etc.) în vederea (re)stabilirii cât mai precise a faptelor istorice. -Definirea și prezentarea corectă a principalelor concepte folosite în studiile istorice, în descrierea și analiza etapelor și proceselor din istoria omenirii, stadiul actual al istoriografiei și metodele centrale ale cercetării istorice. -Identificarea limitelor existente în analiza informațiilor despre trecutul istoric, a cauzelor acestor limite, și să propună ipoteze alternative de interpretare a faptelor istorice. -Interpretarea, compararea și relaționarea datelor și faptelor caracteristice principalelor procese și fenomenele istorice, precum și a abordărilor istoriografice legate de acestea. Încadrarea principalelor texte istorice și istoriografice în contextele elaborării lor (genuri și tipuri de texte; grupări și școli istoriografice). • C 3. Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studiu și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate. -Adaptarea prezentărilor orale sau scrise la solicitări cu grad redus de complexitate ale publicului și la modificarea contextului comunicării. -Evaluarea eficacității actului de comunicare a cunoștințelor de specialitate în raport cu stadiul cunoașterii științifice și în raport cu capacitatea de asimilare a receptorilor. -Identificarea și utilizarea a principalelor modalități de comunicare orală, precum și a particularităților prezentării științifice a cunoștințelor de specialitate. -Interpretarea particularităților diverselor contexte în care trebuie prezentate informațiile istorice cu ajutorul conceptelor de bază ale domeniului. -Prezentarea orală și scrisă, cu un grad ridicat de claritate, în conformitate cu standardele academice, a problemelor și contextelor de specialitate cu un nivel redus și mediu de complexitate.
Competențe transversale	CT3. Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

6.2 Rezultatele învățării

<i>Cunoștințe</i>	<i>Cunoașterea cronologiilor epocilor istorice, a principalelor categorii de izvoare, a datelor istorice relevante pentru reconstituirea trecutului</i>
<i>Aptitudini</i>	<i>Abilitatea de a identifica, a înțelege și a angaja critic izvoarele fundamentale pentru studiul antichității</i>
<i>Responsabilități și autonomie</i>	<i>Formarea unei atitudini critice atât față de izvoarele istorice cât și față de literatura secundară</i>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

<i>7.1. Obiectivul general al disciplinei</i>	<i>Înțelegerea specificului marilor civilizații antice și a „matricei lor spirituale”, adică a culturilor care le-au inspirat. Cunoașterea rădăcinilor profunde ale modelului european de civilizație.</i>
<i>7.2. Obiectivele specifice</i>	<i>Cursul prezintă marile civilizații antice din Orient, Grecia și Roma. Sunt tratate cu precădere acele zone geografice, care apar în programele școlare: în afară de Grecia și Roma, mai sunt prezentate Egiptul, Mesopotamia și Persia. Pondere cea mai mare o au creațiile culturale și de civilizație: credințele religioase, creațiile artistice, principalele instituții etc., evenimentele politice, sau „istoria tradițională” fiind trecute pe planul II.</i>

8. Conținuturi

8.1. AI, SI	Metode de predare	Observații
Modulul 1. Civilizațiile Orientului antic 1. Începuturile civilizației 2. Monarhul în Egipt și Mesopotamia 3. Arta și arhitectura în Egipt și Mesopotamia 4. Civilizația persană	Curs interactiv	25%
Modulul 2. Civilizația greacă 1. Polisul 2. Războaiele medice 3. Religia greacă 4. Alexandru cel Mare	Curs interactiv	30%
Modulul 3. Roma regală și republicană 1. Începuturile Romei 2. Societatea și religia romană 3. Războaiele punice 4. Expansiunea Romei în bazinul mediteranean	Curs interactiv	20%
Modulul 4. Imperiul roman 1. Criza republicii romane 2. Principatul lui Augustus 3. Arta și arhitectura 4. Căderea Romei	Curs interactiv	25%
Bibliografie: Al. Diaconescu, <i>Civilizațiile antice ale Orientului Apropiat și Mijlociu. Curs abreviat pentru ID, Cluj 2019</i> Al. Diaconescu <i>Mari civilizații ale Orientului antic, Cluj 2001</i> L. Ruscu, <i>Începuturile civilizației grecești, prelegere</i> L. Ruscu, <i>Religia greacă, prelegere</i> L. Ruscu, <i>Războaiele medice, prelegere</i> L. Ruscu, <i>Alexandru cel Mare, prelegere</i>		

<i>I. Piso, Istoria elenistică și romană, curs pentru învățământul la distanță</i> <i>S. Donadoni, Omul egiptean, București 2001</i> <i>F. Chamoux, Civilizația greacă I-II, București 1985</i> <i>J.- P. Vernant, Omul grec, București 2001</i> <i>J. McInerney, Greece in the Ancient World, London 2018</i> <i>F. Chamoux, Civilizația elenistică, București 1985</i> <i>L. Ruscu, Manual pentru istoria epocii elenistice, Cluj 2009</i> <i>A. Giardina (coord.), Omul roman, Iași 2001</i> <i>M. Bordet, Istoria Romei antice, București s. a.</i> <i>Th. Mommsen, Istoria romană, București 1987</i>		
8.2. AT	<i>Metode de predare-învățare</i>	<i>Observații</i>
1. Scrierea în antichitate	Problematizare, exemplificare, dezbateri	
2. Forme de organizare politică în antichitate. Statul.	Problematizare, exemplificare, dezbateri	
3. Instituțiile politice ale lumii antice	Problematizare, exemplificare, dezbateri	
<i>Bibliografie:</i> <i>Al. Diaconescu, Civilizațiile antice ale Orientului Apropiat și Mijlociu. Curs abreviat pentru ID, Cluj 2019</i> <i>Al. Diaconescu, Mari civilizații ale Orientului antic, Cluj 2001</i> <i>L. Ruscu, Începuturile civilizației grecești, prelegere</i> <i>I. Piso, Istoria elenistică și romană, curs pentru învățământul la distanță</i> <i>S. Donadoni, Omul egiptean, București 2001</i> <i>F. Chamoux, Civilizația greacă I-II, București 1985</i> <i>J. McInerney, Greece in the Ancient World, London 2018</i> <i>F. Chamoux, Civilizația elenistică, București 1985</i> <i>L. Ruscu, Manual pentru istoria epocii elenistice, Cluj 2009</i> <i>A. Giardina (coord.), Omul roman, Iași 2001</i> <i>M. Bordet, Istoria Romei antice, București s. a.</i> <i>Th. Mommsen, Istoria romană, București 1987</i>		
8.3. TC	<i>Metode de transmitere a informației</i>	<i>Observații</i>
1. Polisul grec. Origine, structură, instituții	ATD si bibliografie, Microsoft Teams	
2. Constituția romană republicană		
<i>Bibliografie:</i> <i>L. Ruscu, Începuturile civilizației grecești, prelegere</i> <i>I. Piso, Istoria elenistică și romană, curs pentru învățământul la distanță</i> <i>J. McInerney, Greece in the Ancient World, London 2018</i> <i>François Chamoux Civilizația greacă I-II, București 1985</i> <i>Jean-Pierre Vernant Omul grec, București 2001.</i> <i>A. Giardina (coord.), Omul roman, Iași 2001</i> <i>M. Bordet, Istoria Romei antice, București s. a.</i> <i>Th. Mommsen, Istoria romană, București 1987</i>		
8.4. AA	<i>Metode de predare-învățare</i>	<i>Observații</i>
<i>Bibliografie:</i>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Competențele dobândite prin absolvirea cursului- vor acorda absolventului în primul rând capacitatea de a preda istoria

antică universală la cursurile gimnaziale și liceale. În plus, el va dobândi abilități în a analiza izvoare istorice diverse (de la cele literare la produsele plasticii și arhitecturii).

10. Evaluare

<i>Tip activitate</i>	<i>10.1. Criterii de evaluare</i>	<i>10.2. Metode de evaluare</i>	<i>10.3. Pondere din nota finală</i>
10.4. AI, SI	<i>Cunoașterea conținutului cursului și înțelegerea fenomenelor istorice</i>	<i>Examen scris în sesiune</i>	<i>70%</i>
10.5. TC / AA	-însușirea cunoștințelor predate la curs -capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	<i>Evaluare pe parcursul semestrului - verificare orală</i>	<i>30%</i>

10.6. Standard minim de performanță

Elaborarea unei lucrări scrise cu subiect impus din tematica cursului și din activitățile față în față, de complexitate medie

11. Etichete ODT (Obiective de Dezvoltare Durabilă)

Nu se aplică